

Eitys mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakasruokailujen maksujen poistamiseksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.02.2022 § 37
672/02.05.00.01/2022

Valmistelijat: vt. terveyspalveluiden johtaja, vt. vastaava lääkäri Petri H Salo
petri.h.salo@salo.fi, 02 772 3650, osastonhoitaja, mielenterveys- ja
päihdeyksikkö Minna Heinä, 02 772 3646

Pitkäaikaiset psykiatriset sairaudet heikentävät ihmisen kykyä huolehtia omasta hyvinvoinnistaan ja useat kansalliset tutkimukset ovat todenneet mielenterveyskuntoutujien huonon ravitsemuksen lisäävän heidän somaattisten sairauksien esiintyvyyttä. Tämä heikentää heidän kokemustaan elämänhallinnasta ja lisää merkittävästi kansantaloudellisia kuluja.

Salon mielenterveys- ja päihdepalveluissa on kaksi yksikköä, joissa asiakkailla on mahdollisuus ruokailla omakustanteisesti keskuskeittiöllä valmistettavasta ateriatesta à 4,50€. Toimintayksiköihin ohjaututaan erikoissairaanhoidon läheteellä tai Salon kaupungin mielenterveys- ja päihdepalveluiden läheteellä.

Mielenterveyskuntoutuksen työtoimintaan (T-halli) ohjautuvat pitkäaikaisesti psyykkistä sairautta sairastavat, jotka eivät kykene normaalisti työllistymään vointinsa vuoksi, mutta joiden toimintakyky mahdollistaa ohjatun kevyen työtoiminnan. T-hallille tilataan keskimäärin 180 ruoka-annosta kuukaudessa, kokonaiskustannuksen ollessa n. 810 €/kk. Tilattavien ruoka-annosten määrä vaihtelee kuukausittain, sillä kuntoutujat kokevat, etteivät taloudellisesti pysty ruokailuja maksamaan.

Pahkan palveluyksikköön sijoittuva päivätoiminta on mielenterveyskuntoutujille tarkoitettu ohjauksellinen yksikkö, jonka kehittäminen ja asiakasmäärän lisääminen on yksi kuluvan vuoden pääkehittämiskohteista mielenterveyspalveluissa. Lisääntyvän asiakasmäärän vuoksi, ryhmämuotoisten hoitotapojen lisääminen on tärkeää, jotta pystytään takamaan laajemmalle asiakaskunnalle palveluja jatkossakin. Tällä hetkellä päivätoiminnassa syödään keskimäärin 116 annosta kuukaudessa (kokonaiskustannus n. 522 €/kk). Päivätoiminnan ohjaajan näkemys on, että useampi kuntoutuja ruokailisi, mikäli heillä olisi siihen varaa. Myös sitoutuminen ryhmämuotoiseen päivätoimintaan arvioidaan paremmaksi, mikäli päivätoimintaan sisältyy ruokailu. Lisäksi ruokailu tuo mielenterveyskuntoutujien arkeen normaalia sosiaalista kontaktia yhteisruokailuissa.

Läheteellä ohjattavien mielenterveys- ja päihdeyksiköiden ateriamaksut muodostavat vuositasolla noin 18 000 € maksutuoton mielenterveys- ja päihdeyksikölle. Maksu poistamalla voidaan tukea erityisen haavoittuvassa asemassa olevien potilaiden ravitsemuksen toteutumista, sekä tarjota erillinen kannustin osallistua elämänhallintaa ylläpitävään toimintaan.

Esittelijä Vt. Sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää läheteellä ohjattavien toimintayksiköiden (T-halli ja Pahkan päivätoimintakeskus) asiakasruokailujen maksu poistettavaksi 1.1.2022 alkaen, tai ensimmäisestä mahdollisesta ajankohdasta alkaen.

Päätös Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tiedoksianto

Valmistelijat